جانلی میراث

— سنك ایچون ، اختیار عاشقندن بوبوك بر میراثه قوندی ، دیورلر !

— یوق جانم ، اوقادار بوبوك دكل ، هنوز اون سكز یاشنده !

اوچ پرده‌لك قومه‌دی

اشخاص

بر قادین ـ ایکی أرکك

صحنه

بیك اوطه‌سی ـ یتاق اوطه‌سی

بنجی پرده

ارکك ـ قادین

أرکك — سوكیلم بكاطالی بركون یكیرندك .

قادین — آما بن سویشمكه طوینامدم‌كه ، براز دها اوطور .

أرکك — امكانی یوق . شیمدی نره‌ده ایسه قوجه‌كك كلیر .

قادین — نه اولور صانكی كلیرسه ؟..

أرکك — جانم بوساعتده ، بزی بوحالده كوررورسه هر نی اولور .

قادین — هیچ برشی اولمق احتمالی یوقدر. بیلیرسك‌كه سنی سوه‌م .

أرکك - بنی سوه‌رك بن‌ده اونی سوه‌دم آما، بو سكا عاشق اولدیغمی اوكا كوسترمك ایچون سبب تشكیل ایتز .

قادین — كوسترمه‌یز .

أرکك — اوحالده بنم یتاق اوطه‌كده نه اینك وار ؟

قادین — آشاغی‌یه اینه‌لم ، برازده بیك اوطه‌سنده اوطوروروز .

أرکك — باقی بو اولور .

ـ قول قوله كیره‌رك آشاغی‌یه اینلر ـ

ایكنجی پرده

زوج ـ أرکك ـ قادین

زوج — واهمی سنی پورادە بولدیغمه بك ممنون اولدم .

أرکك — نه اوی ، بنه‌قوالك قولتوغك‌دولو؟

زوج — توالە ، توالە ...

قادین — بنه‌می راق ایچه‌جكسك .

زوج — أیلته .

أرکك — ایی آما بیلیورسك‌كه سكا راق فضله دوقونیورم، ایچه‌مه‌ك‌نه اولور صانكه...

زوج — فی‌الواقع اویله آما ...

قادین — (یاوانیجه‌اركه) براق جانم، اعتراض ایتمه .

ارکك — (زوجه) اوت، فی‌الواقع اویله آما ، فرق بیلدم بركره ...

قادین — البته ایچیلیر ...

زوج — اوحالده باشلایالم .

بارداقلر حاضرلانیر ، مزه‌لر دوزولور، ایچمكه باشلارلر .

قادین — (أرکك) ایکی قدح دها ایچیرسه تمامدر .

أرکك — اوت نره‌ده ایسه صیزاجق .

قادین — بركره صیزسه !

أرکك — نه نه اولاجق ؟

قادین — یتاغه یاتیریز ، صوكره ...

[قادین قوجه‌سنه بر ایکی قدح دها یووارلاتیر ، زوج صیزار . قالدیروب یوقاری چیقارلر، یتاغه یاتیرلر]

اوچنجی پرده

زوج — قادین

[ایرتسی صباح یتاق اوطه‌سنده]

زوج — (كوزلرینی اوغوشدیرارق) اووف ... كوزلرینی ایچینه دولدیرمش .

قادین — سن حالا آیبلماه‌شسك . كوزلرشیده‌كی آینه‌یه عكس ایدییورده‌اوندن!

زوج — والله‌می باشمده اویله آغیرلق وارکه ... چوقی سرخوشدم .

قادین — خایر ، حتی هیچ سرخوش دكلدك .

زوج — آما بلدك ها !..

قادین — جانم كیجه‌یاتار یاتمازینی‌سه‌ووب اوقشادك، اكر سرخوش اولمه‌ایدك سه‌وه‌بیلیرمی ایدك ؟

زوج — صاحی‌یاهو... باقی خاطرلایورم. حتی دوشوندیكجه دون كیجه‌كی حال كوزلرمك اوكنه كلیور .

قادین — ناصل حال او ؟..

زوج — سنی سه‌وه‌رك كندمی آیناده سیر ایدییوردم .

قادین — نه ؟..

زوج — نه‌سی بویله ، شیمدی آزتق سرخوش اولمادیغمه امینم .

قادین — سكا سرخوش دكلدك دییورم یا ...

زوج — (بر مدت دوشونه‌رك) ایی آما ، یالكز ذهنمی یاتقه برشی خورجالیور.

قادین — نه ؟

زوج — دون كیجه‌جمله‌برابر برآزقدانشم‌ده ایچمدی دكلمی ؟

قادین — اوت .

زوج — ایشته بن‌سنی سوه‌رك آیناییه باقیور وكندمی آرقادانشمه بكزمتیوردم اصانكه اوموزلارك اوزرینه‌اونك قاقاشنی قویمشلردی. سنی سه‌وه‌ن‌بندم، طبیعی‌بندم آما، خاطرلایورم، آینه‌یه باقارکن صانكه اونی كوزییورمشم كبی كلیوردی ...

قادین — سن‌سرخوشدك قوجه‌جغم... چوق سرخوشدك !

زوج — غالبا .. أوت، محقق.. اویله اولاجق !..

سعدی محدث

أرکك — رجا ایدەرم بكا فنا قادین نظریله باقما ، بن بوبوك بر قلبه مالكمدر !

ارکك — تخمینا قاچ كیشی صیغاجق قادار ؟..

چارشی‌یه بازاره دائر

باشقه‌دی

اوكا ، دوراستدیده دانما ترمه‌ده راست كلیردم. بیك بكی برسوبوركه‌كی چكمسنك آلتنده، كوكسنك اوزرینه پهیلان ساری صاقالی، مالی كوزلری ، باشنك صاغ طرفنه میل ایتدیرلمش قوجه‌مان، قوزی دریسندن قالپاغی ، النده‌كی كومموش صاپلی قیرباجیله نظردقتمی جلب ایدردی.

بركون ، آشتالرمدن برینه ، بو آدامك كیم اولدیغی صوردم .

— خونكارك قاپی ! دیدی .

— نه‌جیدر ؟ دیدم .

— هیچ !. پاشادر. میرالاى‌پاشالردن. قوزیاغاغی جوارنده بركوشكی ، خزینه‌خاصه‌دن معاشی‌وار ، اوراده ، بیوك ایچوب‌اوطورور، بویله آزمده سرمده استانبوله‌اینر ، طولاشیر، وقت كچیریر .

اوكوندن اعتباراً بو (تیپ) ی تدقیقه قویولمقله برابر ، كندیسیله طانیشمق ایچون فرصت قولادم .

نهایت بر آقشام ، تصادف بزی صینی قومپارتیانده قارشی قارشی‌یه كتیردی. ابتداء پاشا ، بنی یانمده‌كی ذاتدن صوردی :

— بو افیندی كیم ؟

اوذات بنی تقدیم ایتدی . پاشا :

— ماشاللاه !. ماشاللاه ! .دیه‌اظهار ممنونیت وآلتندن سینك قوغار كبی خفیف بر سلامله بكام بیوردیلر . متعاقباً ، اوكونكی صیجاقدن شكایت ایتدیلر .

— بوكون حاوا چوق‌سیكاق ! بن‌چوق ترله‌دی.. ایشته‌ده واردی بنم .. شاه اسلامه بزم برقومشوناباط وار..اوكا ترفیعه‌سنی التماس ایتدم.. شاه اسلام بن قاریشاس دیه‌سه ؟. كائم ! دیدی ، سن‌نه یچیم وكلاسك، آللاهی سه‌بومرسه ؟ بر ضابطلی ترفیع ایتدیرمه‌دیجه سۆزورا .. دیله قوزوم ؟

— حق‌غالبكز وار پاشا حضرتلری .

— یوق جانم !.. یونلر وكلا دیل !..

یكن پەیتلیه كوزده خارجیه ناظرینه كیتدی.. بزم آدمه‌زارده بریه‌نم بوجوك وار.. چارچس.. عوسیخ قیلیه‌سندن..شوقی عسكریه‌هنیه یازدیر تواید، دیدی . قوس قوجه‌مان خارجیه ناظری بلیه‌مدی ، نه دیرسك ؟

— قصور ایتش افندم .

— بزم چارچس دیلنده بر تمثیل ولدور. « راخومه‌چوخه‌مجال‌وخومه‌تیپج آلمه‌یه‌قورمه نوغ ! » دیرلر . اونه‌كی .. بو آدملر كتاب جقدن قورقیورلر ، دمی‌سلام !

— چوق طوغری افندم !

بو آدمه‌ترمه‌قوربه‌لی دره‌كویرسندن كیلوردی . پاشا ، صول طرفده ، دیوارله مخاط ، كنیش بر پانچه ایچنده كوریلن سلطان مراد‌ك كوشكی اشارتله بوامنزجه صوردی :

— سز بو كوشكی كزدیمی ؟

هر ایكیمزده ایشیتمه‌مزلكدن كاوب‌ور دفعه اوكسورمكی اكتفا ایتدك . هیچ برمزك طوروب طورمزكزفیز بویلامه‌یه‌یتمز یوقدی . رآز دها اونده ، (پاشه‌فندی) سولك‌زمانلرده مختل‌اولان مزاجندن وختی‌چیچكینك محتاجندن بحث ایتدی .

— اوستكزه شفا .. یورمكده صانیك (صاغجی) وار .. ـ آیلده‌ده بوغازینه اشارت ایدییوردی ـ بەلغام سوكیور . خانیم چیچك قاپنانم ایچدی.. شیندی‌چوق شیكورسوكدی.

غالباً اقامه‌سنك دوغرولغی فعلیاتك اثبات ایتك ایستدی. غیرتلاغی كتریمی، ایچه قازیدی وبونك ثمره‌ثابتاسه‌سی نانم آقاى اوجه‌فیرلاندی. صوكره بكا خطاب ایدرك :

— پاس ! دیدی .

آز دها طورسه‌یدم ، اوندن دهاپوبوك برجرم‌ده بن ایشله‌یه‌جكدم. مجله یرمدن فیرلادم وفیزیل‌طوپراق استانبوله كتدیمی دارآتدم.

جكدكه

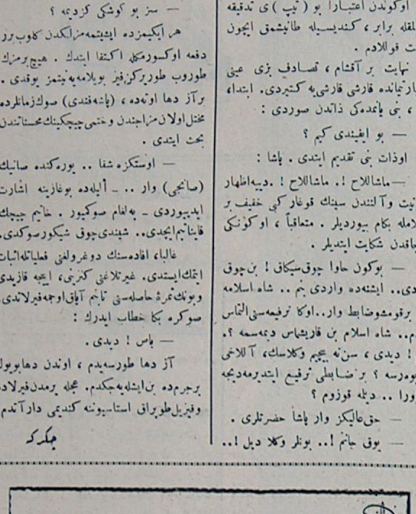

منظوم رومانه

— یكن نسخه‌دن مابعد —

اوقادار پارادی‌كه لمانه كزیتیلر جیقدی دانلر ، یالولر عقلندن برر برر . جیلغینجه فكرلری یرینه كوزمل قیزك قوتلی بر دوشونجه قانم اولدی آنسزین . اومورلری آچیلدی، یاقاقلری آل اولدی ، اونارین سولون بردن پیرتیجی قانرال اولدی. قوزقوبله باقایوردی آرتق آوقداشنه ! الك خفیف كتابلرله مشغول اولان باشنه كیت كیده الك زومبلی صیغه‌لر برلشدی . اوشیمدی كویك یونون قیزلریله قارده‌شدی... كلیوردی لمانه یوز زیارتجی كونده . صباحلری كره‌ركن یاغیر آتك اوستنده شاشیردی او دولغون اندامی كوره‌نلر اوزاده یوقدی اونی طوزاغه دوشوره‌نلر ... هركس اوكا حیراندی ، احترام ایدییوردی، « بورادن آیریلمایك، لمان خانم! »دییوردی. كویلولرله عادتا قانشادی اونك قانی ، كویلو صانیردی كوره‌ن قونوشورکن لمانی ! نه بابا حسرتیدی، نه‌ده غربت یاسیدی ، لمانی دكیشدیره‌ن طاغلرك هواسیدی ...

بولدر آچیلدی

بركون اوكا یاقاشدی تریا ، دوشونجه‌لی ایری آووجلرینه دوشدی لمانك آلی . دیدی‌كه ، هیجاندن بوره‌كی تیترمه‌یرك : — كوكلكده استانبولك حسرتی اوله‌كرك! یالكز استانبول دكل ، بابالكده وار، آنالكده، بكتمك فنا اولور حسرتلری بر یانده . ایشته بولدر آچیلدی ، قازلر یوق ، تیپلر یوق، وجودك دمیر كبی ، یاره‌كدرده آتر یوق ؛ قورقادون ایسته‌دیكك یره كیده‌بیلیرسك ، شیمدیلك بزم آوده عزیز بر مسافرسك !

لمانك كوزمل یوزی كسیلدی قپ قیرمزی ، یكزه‌تیردی قیرمیزی بر كله كوره‌ن قیزی . كوبده طانیدقلری ، قادینلیه ، قیزلیه ، كوزلرینك اوكندن كچدی بر سیل خیزیله ، صوكره اوساعتنه حیات، یالولر، چایلره‌دانلر، اوزیالی سلاملر ، تقدیملر ، ره‌وه‌رانلر ... بردن یره ایچندن بر هیجان طوتوشدی ، لمان شیمدی كوكلری آرشینلایان برقوشدی. تریله دیدی‌كه :

— بن بورده قالاجغم ، یوطاغلرده كچه‌یك یوندن صوكره‌كی چاغم !

— ناصل اولور ؟

— عادتا ... مهمانم وطنكده ، حتی سنك أوكده ، حتی سنك یانكده ! یوسوزلر، سوداكبی ، ایچمندی فی‌الحقیقه... ایكیسی‌ده كوز كوزه كلدیلر بر دقیقه . نهایت قیزك باشی كنیمك كوكسنه دوشدی ، ایكی كنج، ایكی مسعود، اوزون‌اوزون ثوبوشدی...

صورك

ایشسزلر

— بوكیجه وار البدایمه ، بكی بیلیر ورمكه كیده‌جكم .

— نه وارمش ؟

— ایشسزلر !

— عزیزم ، بونی كورمك ایچ‌ار البدایمه قادار كیتمكه حاجت یوق ستانبولك هرطرفی ایشسز دولو !

آزاریا

احمد وفیق پاشانك « آزاریا » پیه‌سی قوردیكی بوبوك رغبت اوزرینه ، ومنا سوكرا ، قوزغنجق ، بالاط ، خاتكوی طرفنده‌ده بر دفعه تمثیل ایدیله‌جكدر .